

XII. évfolyam/1. szám

2009.01.30.

2009. 4. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabonapiaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	5
A gabonafélék kötési ára a Budapesti Értéktőzsdén.....	8
Gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési átlagára	12
Külpiaci információk.....	14

Osztályvezető:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette: Molnár Zsuzsa

E-mail: Molnar.Zsuzsa@aki.gov.hu

Olajnövény-piaci jelentés	18
--	-----------

A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt kötési ára a chicagói tőzsdén.....

A növényi olajok heti átlagára a milánói tőzsdén.....

A nyers növényi olajok árai

Az olajos magvak és darák európai árai

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092

Fax: (0036) 1 217 8111

Internet: www.aki.gov.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

- **A chicagói és a párizsi tőzsdén nagyobb mértékben esett a búza jegyzése 2008-ban, mint a kukoricáé. Ellenben Magyarországon az euro búza és a takarmánykukorica jegyzése azonos mértékben csökkent.**
- **Kisebb búza vetésterület és termés prognosztizálható 2009-re a világon.**
- **Pozitív elmozdulás történt a takarmánykukorica hazai termelői árában.**
- **A chicagói tőzsdén kis visszaesés, a párizsi és hazai tőzsdén fellendülés tapasztalható a kukorica esetében.**

Világpiaci kitekintés

• 2008

Az elmúlt évben a világ búzapiacát a növekvő kereslettel szembeni erősebb kínálat, míg kukoricapiacát a nagyobb kereslettel szembeni változatlan kínálat jellemezte.

A **világ búzatermelése** 2008-ban jelentősen bővült a megnövekedett vetésterületnek és a főbb termesztő országok jó termésének köszönhetően. A 2008/2009. gazdasági évre 682,865 millió tonna a prognosztizált összes búzatermés, ami az előző gazdasági év szintjét több mint 72 millió tonnával haladja meg. A **világ búzafelhasználásában** globálisan és országok szintjén is pozitív irányú elmozdulás történt. A 2008/2009. gazdasági évre szóló előrejelzések 36,048 millió tonnás keresletnövekedést jeleznek, így 653,874 millió tonna körül várható az összes felhasználás.

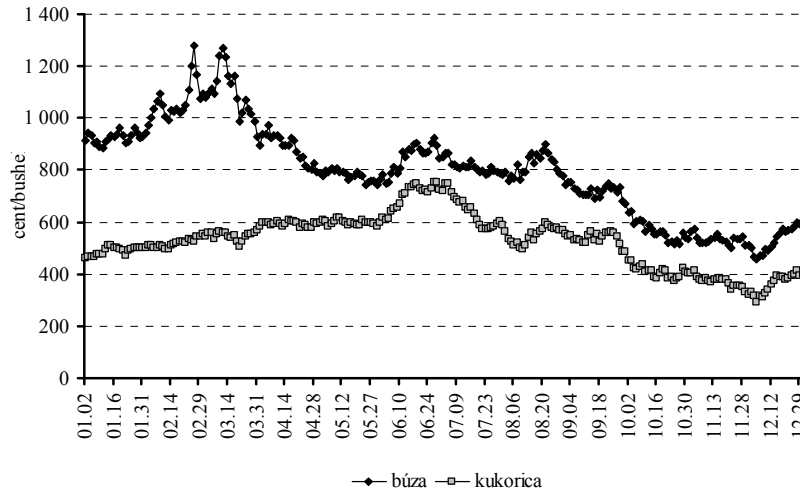
A **kukorica termelése a világon** 2008-ban nem nőtt. A statisztikai felmérések a 2008/2009. gazdasági évre a csökkent vetésterületre alapozva a kínálat szűkülését jelezték előre. A legfrissebb adatok szerint azonban a termelés az előző gazdasági évvel azonos szinten marad az északi féltekének kedvezőbb termése miatt, azaz 791,039 millió tonnára tehető. A **kukorica felhasználásának** világszintű növekedése figyelhető meg a 2008/2009. gazdasági évben, az előző időszakhoz képest 11,105 millió tonnával 783,224 millió tonnára emelkedik.¹

A gabonafélék legközelebbi határidőre szóló tőzsdei jegyzéseinek alakulása hűen tükrözte a gabonapiacon 2008-ban bekövetkezett fordulatot. A **chicagói tőzsdén** a búza jegyzése február végén – március elején, a kukoricáé júniusban érte el maximumát. A csúcshoz képest év végére a búza jegyzése a CBOT²-n kb. 52%-kal, míg a kukoricáé kb. 46%-kal csökkent. A **párizsi tőzsdén** a búza jegyzése a március eleji csúcs után év végére kb. 53%-kal, a kukoricáé a június végi – július eleji csúcst követően mintegy 46%-kal esett. Mind a chicagói, mind a párizsi tőzsde esetében az tapasztalható tehát, hogy a búza jegyzése nagyobb mértékben esett az év folyamán, mint a kukoricáé. Ez a jelenség összhangban van a 2008. évi búza és kukorica keresletkínálati viszonyaival is, hiszen a búza esetében a megnövekedett kereslet egy jelentős kínálatbővüléssel párosulva nagymértékű áresést indukált az új gazdasági évben, míg kukorica esetében a változatlan kínálathoz nagyobb kereslet társul, ami mérsékeltebb áresést okozott. A **Budapesti Értéktőzsdén** az előzőektől nagyobb mértékű csökkenés következett be. Az euro búza és a takarmánykukorica jegyzése az éves csúcshoz viszonyítva (euro búza: március; takarmánykukorica: január) azonos mértékben, 56-57%-kal esett év végére. A jegyzések alakulásán sokkal inkább a takarmánygabona regionális kínálati nyomása érződik. Hazánkban jelentős mennyiségű búza termelt (5,654 millió tonna), melynek nagy hányada takarmány minőségű. A fekete-tengeri régióban szintén hatalmas volt a búzatermés (Ukrajna: 25,5 millió tonna; Oroszország: 63 millió tonna)¹, ami jelentős áresést idézett elő a hazai tőzsdén, valamint a későbbiekben hozzájárult – exportlehetőségeink szűkülése révén – a kukorica árzuhanásához is. Magyarország vonatkozásában tehát változatlan regionális kereslettel szemben jelentős hazai és regionális kínálatnövekedés tapasztalható a tavalyi évben.

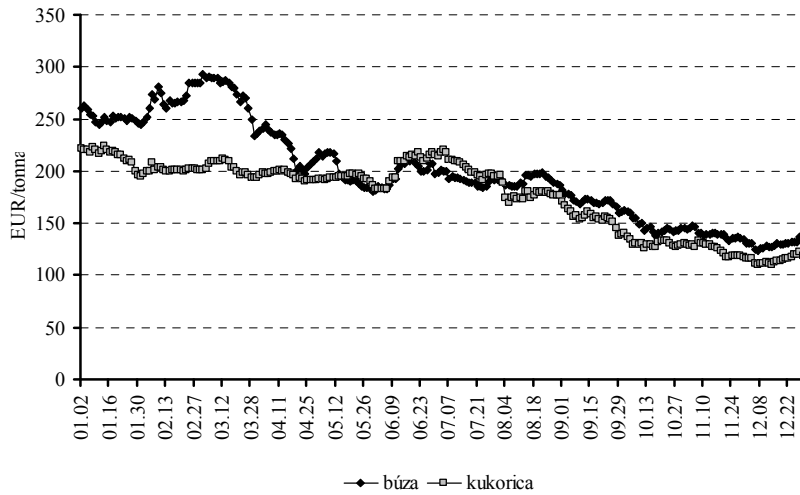
¹ USDA 2009. januári jelentés

² Chicago Board of Trade

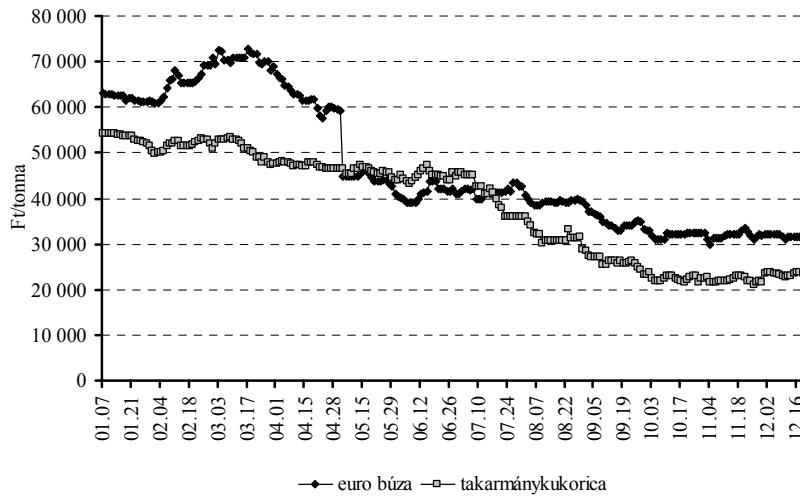
A búza és a kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése 2008-ban a chicagói tőzsdén

A búza és a kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése 2008-ban a párizsi tőzsdén

A búza és a kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése 2008-ban a Budapesti Értéktőzsdén

• 2009

Az előző év világszerte eseményei következtében – drasztikus áresés, pénzügyi válság, regionális időjárási szélsőségek – 1,6%-kal 221,8 millió hektárra csökken a **búza vetésterülete a világon**.³ Az USA-ban 1,4 millióval 21,1 millió hektárra, Kanadában 0,5 millióval 9,5 millió hektárra, Oroszországban 2,6 millióval 24 millió hektárra és Ukrajnában 0,5 millióval 6,5 millió hektárra esik a vetésterület.

Termés tekintetében is óvatosak a várakozások, az előző évi rekordok után kisebb **búza-termésre** számíthatunk a világon. Ez azonban nem jelenti azt, hogy kínálathány lehet, hiszen az előző évi gazdag termés lehetőséget ad a készletek feltöltésére. Sok múlik azon, hogyan telnek át az őszi vetések, és hogyan alakul a tavaszi időjárás. Ebben a vonatkozásban Európából, Ukrajnából és Oroszországból kedvező hírek érkeztek.

Termelői árak

Az **étkezési búza** hazai országos termelői ára 2008. év végén csökkenni kezdett, 35 ezer Ft/tonna körüli szintről 31-32 ezer Ft/tonnára (1. ábra). A felvásárlás volumene is ingadozó és csekély volt 2008 utolsó valamint 2009 első heteiben a korábbi hetekhez viszonyítva. Az újév 3. hetétől élénkült meg újra a forgalom, és az étkezési búza tonnánkénti ára ismét meghaladta a 36 ezer Ft-ot (1. táblázat). A **takarmánykukorica** termelői ára hosszú ideig tartó stagnálás után 2009. első heteiben végre elmozdult a mélypontról (2. ábra). A 2008. 52. heti 20 ezer Ft/tonna körüli árral szemben 2009. 4. hetében már 24,3 ezer Ft/tonna volt az országos átlagár. Ez még mindig csaknem 55%-kal marad el az egy évvel korábbi szinttől (2. táblázat). Az árnövekedés hátterében a szezonális jellegű túl a tőzsdei jegyzések emelkedése, valamint a gyenge eurónak is köszönhető folyamatos export húzódik.

Határidős jegyzések

A **chicagói tőzsdén** a 2008. december eleji mélypont után emelkedni kezdett a búza és a kukorica jegyzése is, és ez év végéig töretlenül folytatódott. A növekedés hátterében a dollár euróval szembeni további gyengülése, valamint a déli féltekének bizonytalan kukoricatermése állt¹. Az újév elején azonban már kisebb visszaesés tapasztalható. A jegyzések január eleji gyengülését az ásványolaj árának átmeneti csökkenése mellett az USA lassúbb gabona exportértékesítése, a vártnál nagyobb regionális kukoricatermés (pl. Kína), a bioetanol szektor vártnál kisebb kukoricaigénye okozták.

A **párizsi tőzsdén** mindkét gabonaféle jegyzése lassan emelkedik a 2008. december eleji törés óta. Ebben szerepet játszott, hogy az EU élénk exporttevékenysége révén számottevő a külső érdeklődés a régióban.

A **Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában** az euro búza és a takarmánykukorica jegyzése is elmozdult. Euro búza esetében növekvő, majd stagnáló időszakok követik egymást 2009. január végéig, a takarmánykukorica jegyzése azonban folyamatosan emelkedik. A növekvő kukoricajegyzések élénk tőzsdei forgalmat takarnak. Ez kedvezően hatott a takarmánykukorica termelői árának alakulására is. A távolabbi határidők esetében is növekedés látható, ami a piaci nyomás enyhülését, az értékesítési csatornák megnyílását, a forgalom élénkülését vetíti előre.

³ IGC – International Grains Council

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 4. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaró.	2009. 3. hét	2009. 4. hét	2009. 4. hét/ 2009. 3. hét (%)
Étkezési búza	tonna	4 107,87	20 652,26	-	17 997,61	24 760,13	137,57
	Ft/t	35 657,00	36 151,77	-	36 667,90	36 069,69	98,37
Takarmánybúza	tonna	2 583,06	215,62	-	-	2 860,68	-
	Ft/t	23 451,77	25 881,02	-	-	23 614,24	-
Takarmánykukorica	tonna	75 323,38	11 467,06	-	63 573,33	86 826,41	136,58
	Ft/t	24 346,20	24 111,87	-	22 923,47	24 313,36	106,06
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	550,00	-
	Ft/t	-	-	-	-	24 295,45	-

* Szarmazási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus.

Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

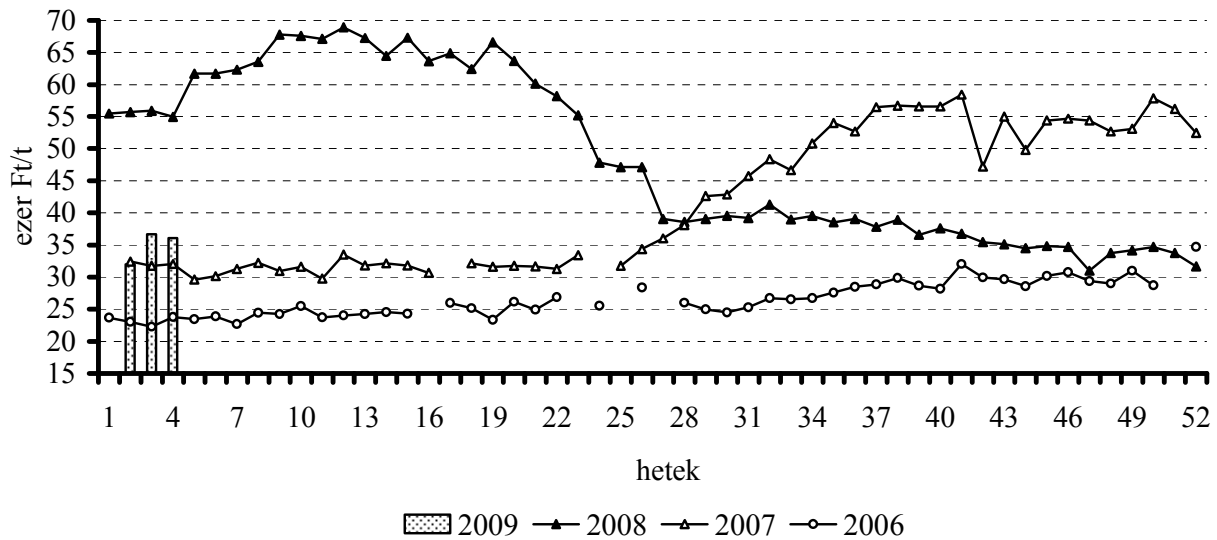
Forrás: AKI PÁIR

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 4. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2008. 4. hét	2009. 3. hét	2009. 4. hét	2009. 4. hét/ 2008. 4. hét (%)	2009. 4. hét/ 2009. 3. hét (%)
Étkezési búza	tonna	408,56	17 997,61	24 760,13	6 060,34	137,57
	Ft/t	54 971,70	36 667,90	36 069,69	65,62	98,37
Takarmánybúza	tonna	-	-	2 860,68	-	-
	Ft/t	-	-	23 614,24	-	-
Takarmánykukorica	tonna	16 968,37	63 573,33	86 826,41	511,70	136,58
	Ft/t	52 066,70	22 923,47	24 313,36	46,70	106,06
Takarmányárpa	tonna	-	-	550,00	-	-
	Ft/t	-	-	24 295,45	-	-

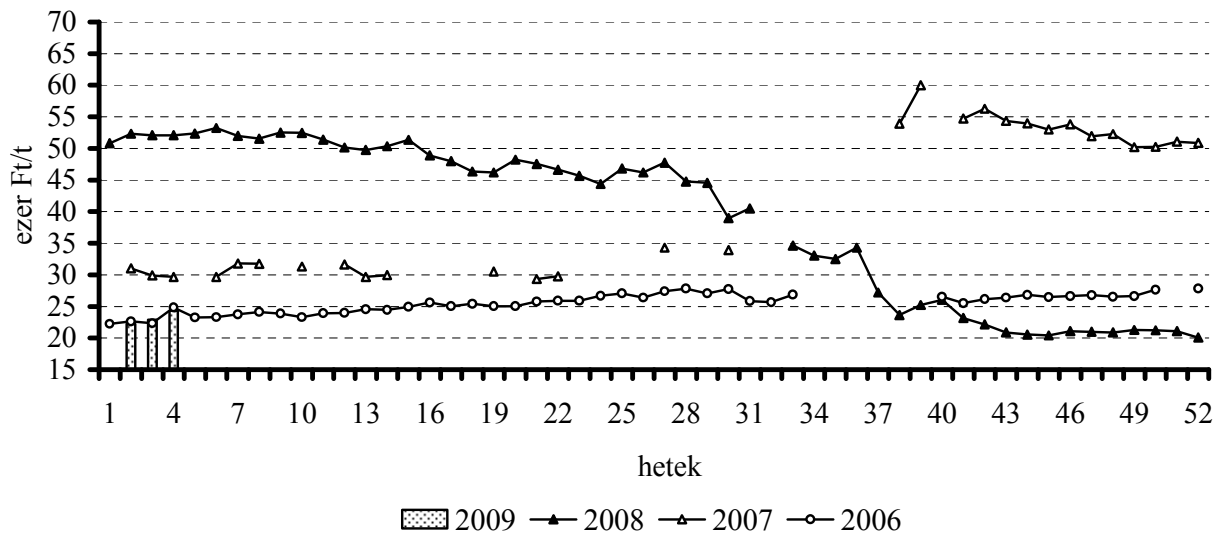
Forrás: AKI PÁIR

Az étkezési búza termelői árának alakulása

Forrás: AKI PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

A takarmánykukorica termelői árának alakulása

Forrás: AKI PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KÖZÉP-KELET- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Egyesült Királyság	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
38	41 040	-	36 630	35 210	38 917
39	41 400	-	35 470	36 790	36 607
40	46 510	-	35 280	36 590	37 581
41	41 500	-	35 250	36 740	36 728
42	46 010	-	35 180	38 430	35 465
43	40 990	-	35 880	40 490	35 140
44	30 310	-	36 500	36 840	34 511
45	41 440	-	34 000	33 390	34 843
46	37 370	-	34 760	36 670	34 691
47	41 250	-	34 210	38 040	30 984
48	-	-	32 730	39 440	33 745
49	38 270	-	31 280	36 530	34 162
50	-	-	30 230	34 700	34 693
51	46 540	-	29 990	38 370	33 751
52	-	-	-	35 910	34 645
1	31 490	-	-	30 110	-
2	28 980	-	30 630	30 850	31 982
3	32 440	-	33 130	37 930	36 667
4	-	-	34 510	37 440	36 069

hetek	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
38	40 960	39 070	40 410	32 750	41 990
39	38 730	38 800	42 870	32 740	40 690
40	-	36 650	37 170	32 520	43 050
41	-	35 720	41 110	32 980	43 540
42	-	35 680	42 920	33 160	43 220
43	-	36 640	41 400	32 610	42 530
44	-	34 890	40 320	32 740	44 410
45	-	35 050	39 270	30 180	42 040
46	-	34 050	39 640	29 730	41 190
47	-	33 770	35 640	28 160	40 920
48	-	32 800	41 360	26 960	42 270
49	-	32 750	40 520	25 900	35 220
50	-	33 200	40 820	26 170	37 870
51	-	31 450	29 590	-	37 300
52	-	31 020	38 450	-	47 340
1	-	30 910	-	-	34 370
2	-	31 670	-	-	-
3	-	34 260	45 500	-	48 280
4	-	-	-	-	-

Megjegyzés - az ár a következő standardra vonatkozik:

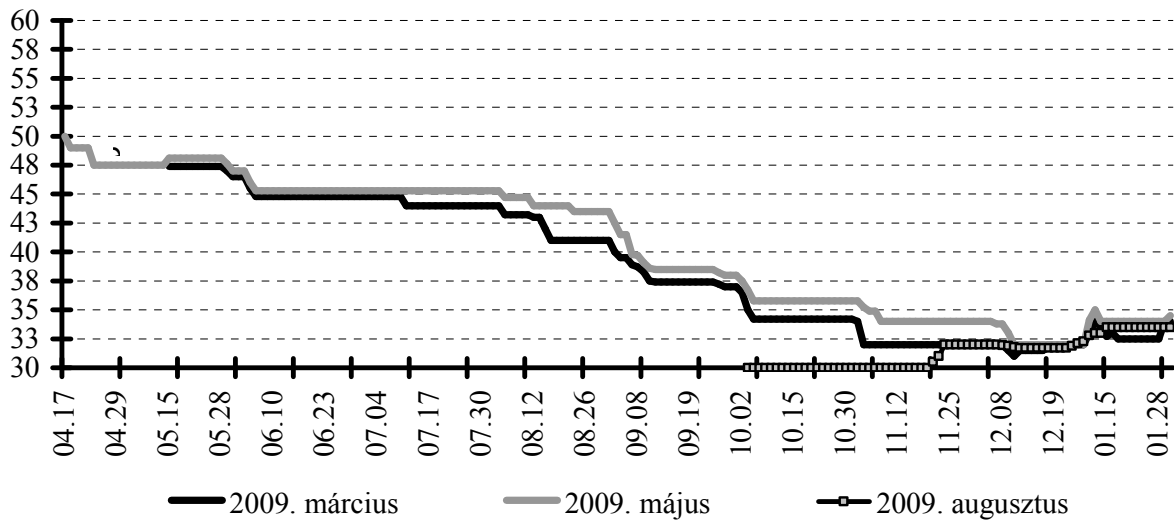
- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegenmag-tartalom max. 7%
- csírázott szem max. 4%
- Hagberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Észtország: hektolitersúly 72 kg, Hagberg-féle esésszám 180, csírázott szem 3%
- Nagy-Britannia: hektolitersúly min. 76 kg, Hagberg-féle esésszám 250
- Szlovákia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Magyarország: hektolitersúly 76 kg, csírázott szem max. 2%, Hagberg-féle esésszám 230
- Oroszország: nedvességtartalom max. 15%
- Lengyelország: hektolitersúly min. 76 kg, idegenmag-tartalom max. 6%
- Lettország: nedvességtartalom max. 13%, idegenmag-tartalom max. 5%, csírázott szem max. 3%
- Bulgária: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 4%
- Litvánia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 3%

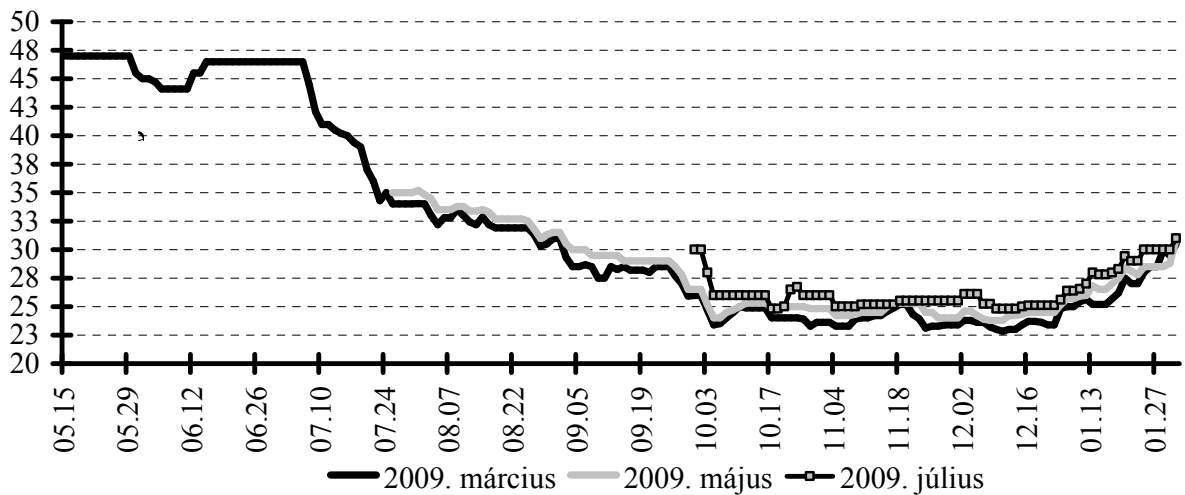
Forrás: AGRIMIS - Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme, 2009. 4. hét

Az euro búza különböző határidőre szóló kötési ára 2008-ban a Budapesti Értéktőzsdén

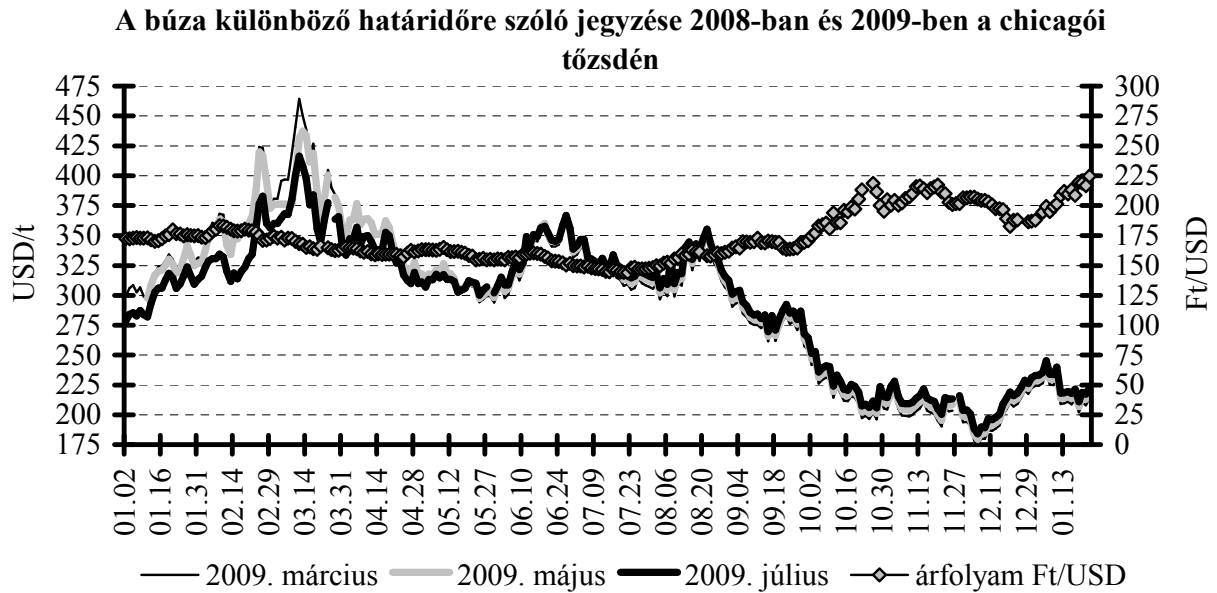

Forrás: BÉT

A takarmánykukorica különböző határidőkre szóló kötési ára 2008-ban a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

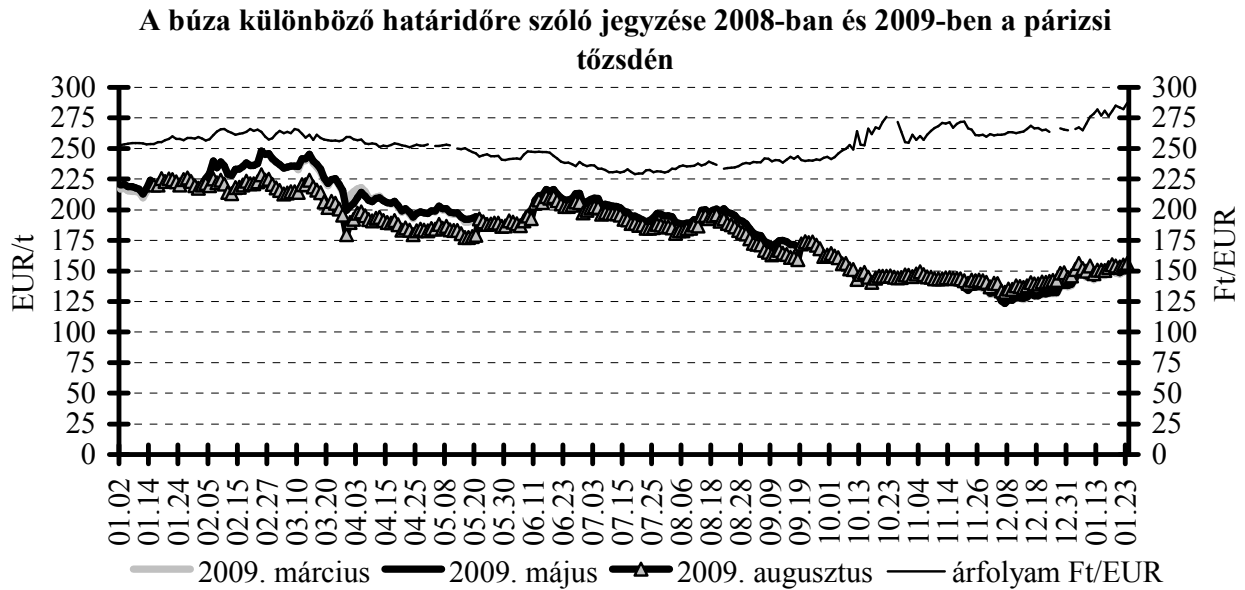

Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

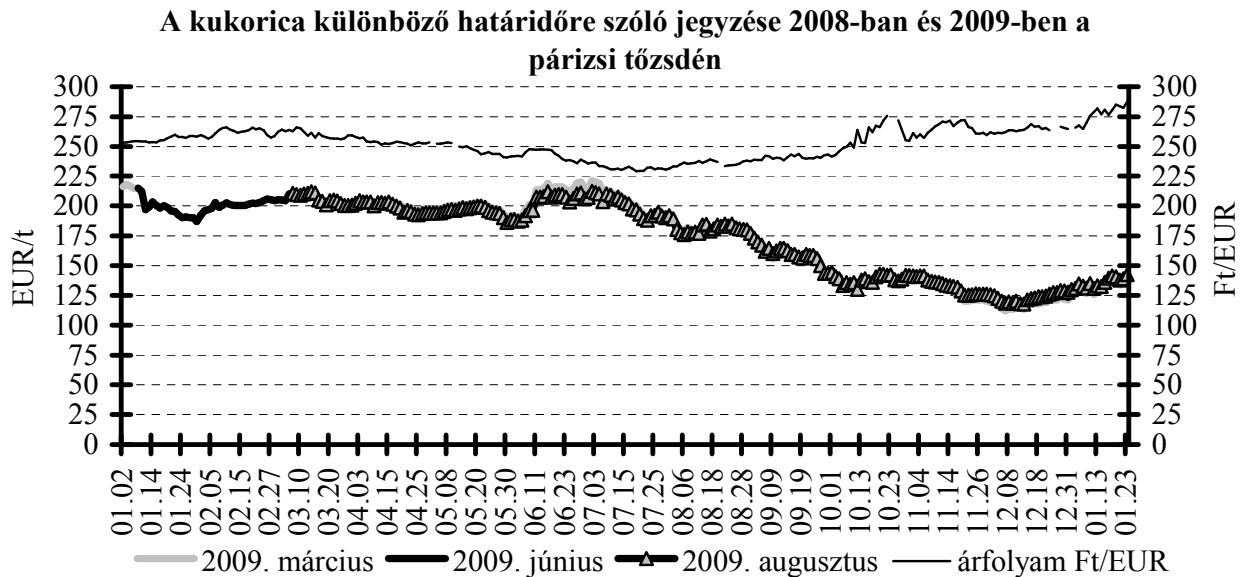
Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

7. ábra

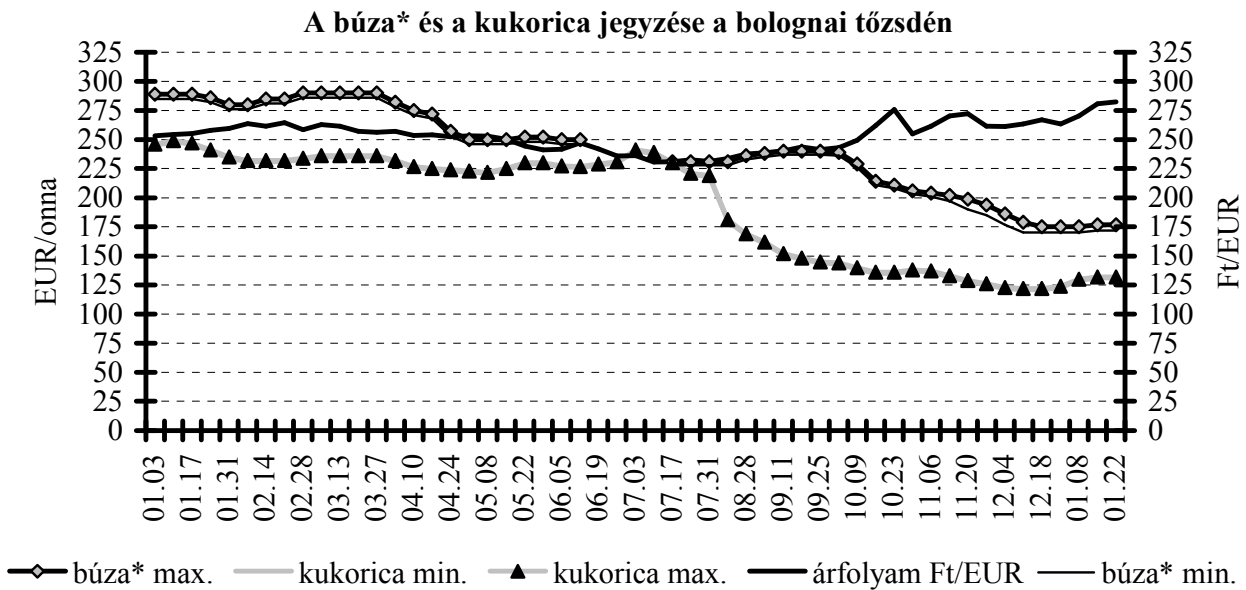

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

8. ábra

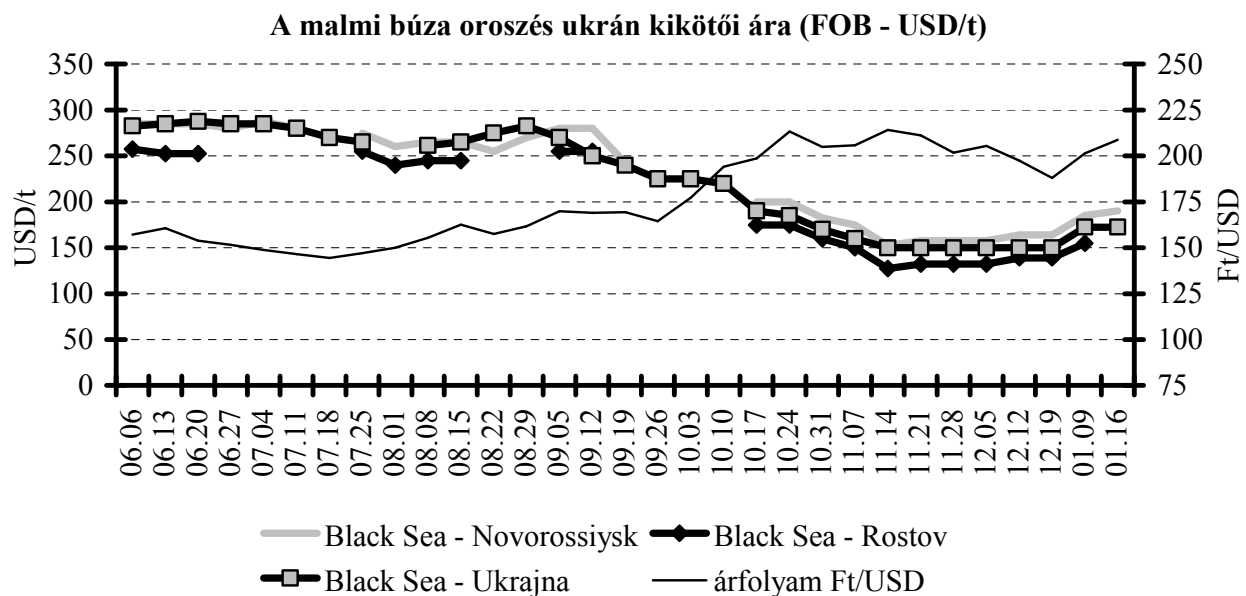
9. ábra

Forrás: AGER Borsa Merci Bologna; MNB

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (80 kg/hl; fehérje 13,5%)

10. ábra

Forrás: HGCA, MNB

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 4. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2008. 4. hét	2009. 3. hét	2009. 4. hét	2009. 4. hét/ 2008. 4. hét (%)	2009. 4. hét/ 2009. 3. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	1288,30	1440,09	1535,06	119,15	106,59
	Ft/kg	82,46	66,06	65,63	79,59	99,34
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1148,05	1762,93	1661,00	144,68	94,22
	Ft/kg	85,81	68,24	68,29	79,58	100,07
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	870,07	843,08	917,54	105,46	108,83
	Ft/kg	92,91	76,34	76,34	82,16	99,99
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	74,70	58,67	52,28	69,99	89,11
	Ft/kg	89,24	74,99	73,49	82,35	98,00
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	47,29	33,35	25,20	53,29	75,56
	Ft/kg	90,83	78,68	76,24	83,94	96,90
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	54,05	68,58	59,38	109,86	86,59
	Ft/kg	100,45	88,00	88,88	88,48	101,00
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	567,48	1131,42	1096,11	193,15	96,88
	Ft/kg	80,62	64,96	64,95	80,56	99,98
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	748,45	1048,10	1130,45	151,04	107,86
	Ft/kg	83,81	66,69	65,60	78,27	98,35
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	357,47	545,22	510,98	142,95	93,72
	Ft/kg	86,18	68,80	68,94	80,00	100,21
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	128,90	118,10	105,45	81,81	89,29
	Ft/kg	87,04	73,64	73,23	84,13	99,44
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	79,61	68,48	45,89	57,64	67,01
	Ft/kg	102,3	87,14	89,28	87,28	102,47

Forrás: AKI PÁIR

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA

Termék	2008. január	2008. december	2009. január*
Finomliszt BI 55	125	144	147
Fehér kenyér	216	239	239
Félbarna kenyér	189	215	213
Étkezési búzadara AD	147	187	187

Ft/kg

Forrás: AKI PÁIR

* 2009. január 28-ig.

KÜLPIACI INFORMÁCIÓK Határídós piacok (2009. január 23.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs		CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)		Kansas **(őszi, kemény búza)		Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)		LIFFE****	
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna
2009. március	152,00	2009. március	214,10	2009. március	224,30	2009. március	242,76	2009. január	116,50
2009. május	153,00	2009. május	218,79	2009. május	228,25	2009. május	239,73	2009. március	120,50
2009. augusztus	156,00	2009. július	222,74	2009. július	231,83	2009. július	238,90	2009. május	123,00
2009. november	161,75	2009. szeptember	231,19	2009. szeptember	235,50	2009. szeptember	241,93	2009. július	125,50
2010. január	163,25	2009. december	239,27	2009. december	241,66	2009. december	246,43	2009. november	130,50
2010. március	164,50	2010. március	244,41	2010. március	246,53	2010. március	252,77	2010. január	133,00

* SRW-Soft Red Winter. MATIF - Marché A Terme d' Instruments Financiers

** HRW-Hard Red Winter. CBOT/CME - Chicago Board of Trade

*** DNS-Dark Northern Spring. LIFFE - London International Financial Futures and Options Exchange

**** Értékesítési és takarmánybúza.

Kukorica

7. táblázat

MATIF, Párizs		CBOT, Chicago	
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Szállítási határidő	USD / tonna
2009. március	138,50	2009. március	153,74
2009. június	140,50	2009. május	158,07
2009. augusztus	142,50	2009. július	162,20
2009. november	148,50	2009. szeptember	166,24
2010. január	144,50	2009. december	171,65
2010. március	144,50	2010. március	176,77

MATIF - Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME - Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

Repce

8. táblázat

MATIF, Párizs	
Szállítási határidő	EUR / tonna
2009. február	295,75
2009. május	290,50
2009. augusztus	295,00
2009. november	298,50
2010. február	299,50
2010. május	302,25

MATIF - Marché A Terme d' Instruments Financiers

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	EUR/tonna	Ft/t	EUR/tonna	Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2008. 4. hét		2009. 4. hét		
Franciaország					
Rouen	248	63 684	140	39 471	január
La Pallice	251	64 455	147	41 448	január
* Creil	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	260	66 830	151	42 645	január
Würzburg	254	65 288	130	36 573	január
Köln	263	67 473	-	-	-
Drezda	-	-	122	34 455	január
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	253	65 031	-	-	január
Spanyolország					
**Barcelona	247	63 489	160	45 187	január
Ausztria					
Bécs	-	-	143	40 245	január
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	211	54 174	123	34 670	január
Bordeaux/Bayonne	210	53 917	131	36 929	január
La Pallice	208	-	128	36 082	január
Németország					
Hamburg	245	62 975	138	38 974	január
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
**Barcelona	242	62 204	152	42 928	január

* FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** - Import búzaár.

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	EUR/tonna	Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2009. 4. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	114	32 193	január
Franciaország			
Rouen	113	31 846	január
La Pallice	108	30 434	január
* Creil	110	31 140	január
Németország			
Hamburg	120	33 890	január
Hannover	115	32 478	január
München	110	31 066	január
Drezda	102	28 807	január
Dánia			
Koppenhága	151	42 719	január
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-
Spanyolország			
Barcelona	145	40 951	január
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	123	34 670	január
Németország			
Hamburg	138	38 974	január
Hollandia			
*Rotterdam	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-

* FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	2009.01.16.		2009.01.23.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t		
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%			340,19	76 464,51	február	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %						*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%						*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW			251,90	56 619,56	február	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW						*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	194,60	40 626,64	188,20	42 301,71	január	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	197,80	41 294,71	197,60	44 414,55	február	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágybúza	172,50	36 012,83	180,00	40 458,60	január	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	364,80	76 159,30	348,50	78 332,35	január	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	355,70	74 259,49	339,50	76 309,42	január	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC			179,30	40 301,26	március	*FOB US Gulf
Argentína	152,10	31 753,92	164,80	37 042,10	március	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Franciaó., takarmány	165,50	34 551,44	159,60	35 873,29	január	*FOB Rouen
Oroszország, takarmány	137,00	28 601,49	137,50	30 905,88	január	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW						*FOB PNW

(1) CWRS - Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza

(2) Ausztrália APH - Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza

(3) US No. 2 DNS - USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza

(4) US No. 2 HRW - USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza

(5) ASW - Australian Standard White: standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség: a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW - USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza

(8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza

(9) Kanada CWAD 1 - Canada Western Amber Durum 1: kemény

(10) Kanada CWAD 2 - Canada Western Amber Durum 2: kemény

(11) US YC 3 - USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Franciaó., takarmányárpa: a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW - USA Pacific Northwest

* FOB: Free on Board - bérmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- *A szójabab ára dollárban 17-, forintban 20%-kal emelkedett a chicagói tőzsdén 2009 első hónapjában a tavalyi év utolsó hónapjához képest.*
- *A repce jegyzései a párizsi tőzsdén 2008 december közepétől emelkednek.*
- *A hazai ipari napraforgómag termelői ára 20%-kal alacsonyabb a 2008 decemberi árhoz képest, ugyanakkor a tőzsdei jegyzések 2009 januárjától emelkedőek, és a hónap közepén már meghaladták tonnánként a 60 ezer Ft-ot.*

Világpiaci helyzet

A szójabab világpiaci árának növekedése a chicagói tőzsdén elsősorban a 2009. évi terméskilátásokkal függ össze. A legnagyobb szójaexportáló országok (Brazília, Argentína, Paraguay) várható termését alacsonyabbra becsülték a térségben megfigyelhető aszályos időjárás miatt. Bár újabb információk már a braziliai esőzésekről szólnak, ez azonban a bekövetkezett károkat nem tudta ellensúlyozni. A szójabab jegyzése 17%-kal emelkedett dollárban, forintban 20%-kal. Megjegyezzük azt is, hogy az egyes olajos magvak közül 2008 második felében legkevésbé a szójabab, legnagyobb mértékben a repce és a napraforgómag ára csökkent, összefüggésben a kínálat és az egyes olajos magvak felhasználásából fakadó kereslet változásával.

Az olajos magvak közül a szójabab világpiaci árának alakulását 2009 elején nem csak a kínálati várakozások alakították, hanem az olajos magvak keresletének tendenciáját befolyásoló tényezők is. Ezek közül leglényegesebb, hogy az elmúlt egy hónapban a kőolaj hordónkénti ára a New-York-i tőzsdén folyamatosan nőtt, ezáltal javult a bio-üzemanyagok előállításának versenyképessége az ásványolajjal szemben, és nőtt az olajos magvak iránti kereslet is.

A szójaliszt és a szójaolaj jegyzések is egyértelműen követték a szójabab árának év eleji tendenciáját. (2.- 3. ábra)

Európai kitekintés

A repcemag jegyzése a párizsi tőzsdén 2008 decemberéhez képest szintén emelkedett,

amelynek oka egyfelől globális szinten az olajkészletek csökkenése, másfelől az Európa szerte jellemző, a terméseredményeket negatívan befolyásoló hideg időjárás. Az áremelkedés mértéke forintban 15-, EUR-ban számítva 10 százalék körül alakult.

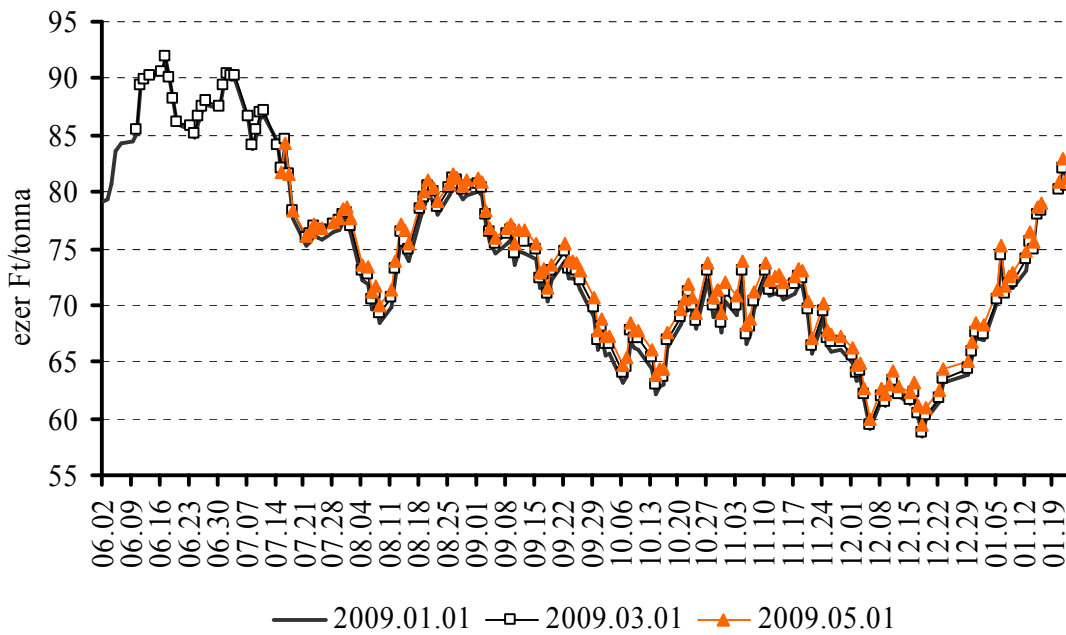
Hazai körkép

A napraforgómag hazai tőzsdei jegyzése, amely tavaly év végén jóval az európai olajos magvak jegyzése alá süllyedt, 2009. január elején növekedésbe fordult. (A termelői árak igaz 2008-ban meghaladták a tőzsdei árakat, mert a termelők az előző évi alacsony termékkel összefüggésben magas piaci árak alapján szerződtek le a 2008. évi értékesítéseket, de a feldolgozók később felbontották a szerződéseket.) Ez az ártendencia még nem hozható kapcsolatba a jövő évi terméskilátásokkal, inkább a napraforgómag iránti kereslet élénküléséről, de legalább is a tavalyi piaci anomáliák (vontatott felvásárlás, termelői raktározási gondok, elhúzódó export) mérséklődéséről lehet szó.

A napraforgó márciusi határidős tőzsdei ára 2009. január végén már meghaladja a 60 ezer Ft-ot tonnánként, de a párizsi tőzsdén ennél 20-25 ezer Ft-tal magasabbak az olajos magvak ára. A repce hazai márciusi jegyzése még mindig meghaladja a napraforgómagét, de a múlt év végén még megfigyelhető 10-15 ezer Ft-os különbség már mérséklődik. A hazai repcemag kereslete 2008-ban az új feldolgozó üzemek beindulása következtében a hazai piacon is magasabb volt, mint a napraforgómagé, de emellett a külpiaci kereslet is élénkebben alakult. A repcemag ára ezért nem zuhant olyan mélyre, mint a napraforgóé, viszont emelkedése is szerényebb 2009 elején (6. ábra). Érdekes, hogy a májusi repcejegyzések a márciusi árakhoz képest magasabban és meredekebben haladnak. Ez a tendencia viszont már a jövő évi terméskilátásokkal is kapcsolatba hozható, vagyis hogy a fagyos és hó nélküli tél a 2009. évi hazai repceterméseket bizonytalanabbá tette.

1. ábra

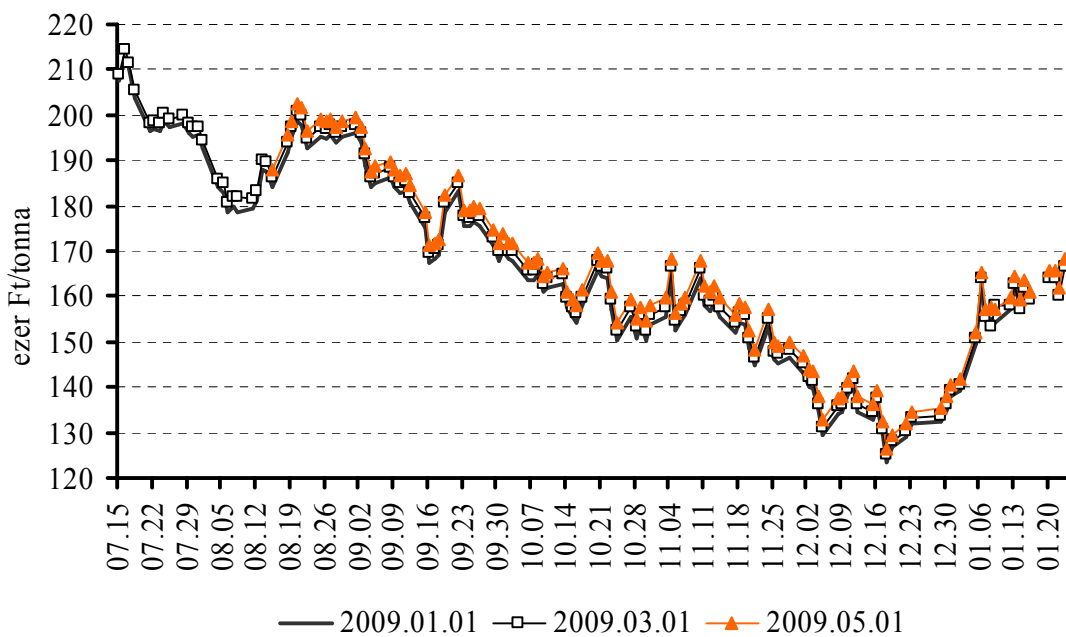
A szójabab különböző határidőre szóló kötési ára a chicagói tőzsdén

Forrás: CBOT/CME - Chichago Board of Trade

2. ábra

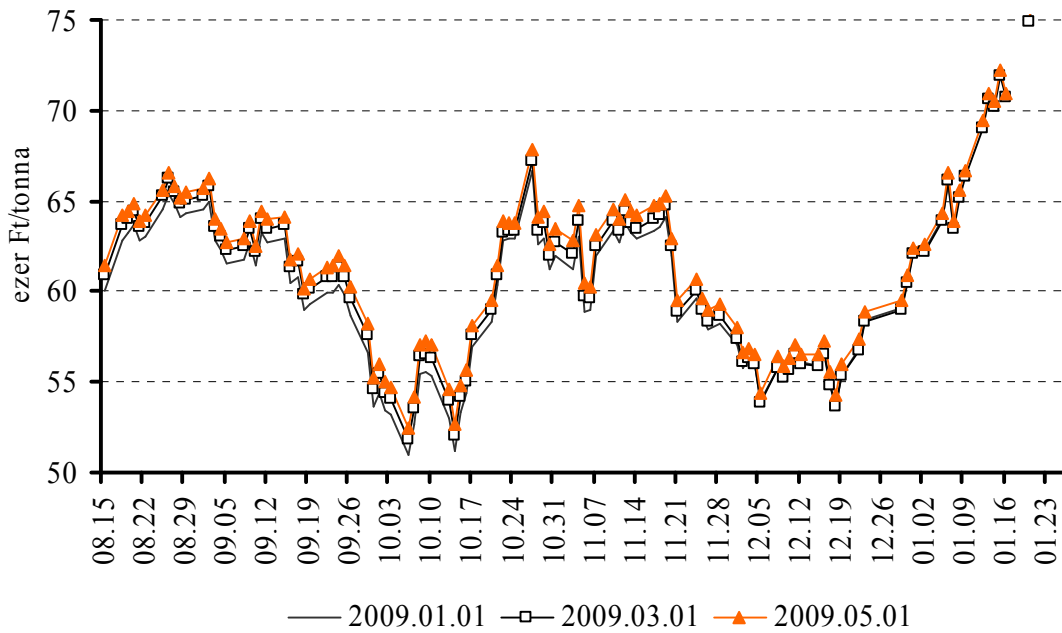
A szójaolaj különböző határidőre szóló kötési ára a chicagói tőzsdén

Forrás: CBOT/CME - Chichago Board of Trade

3. ábra

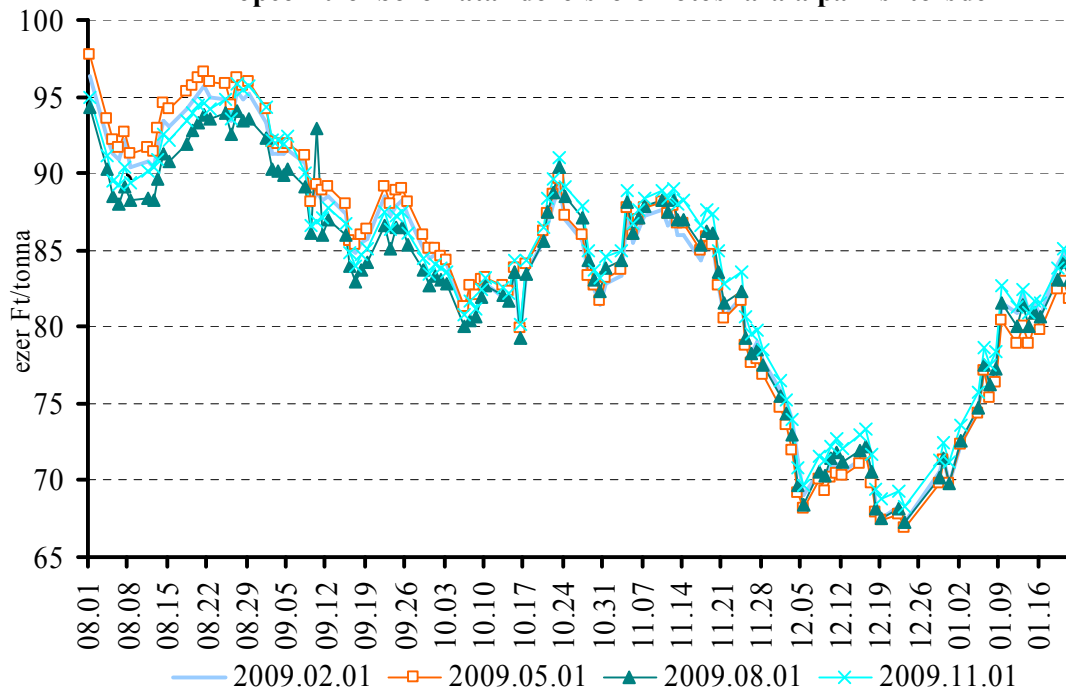
A szójaliszt különböző határidőre szóló kötési ára a chicagói tőzsdén

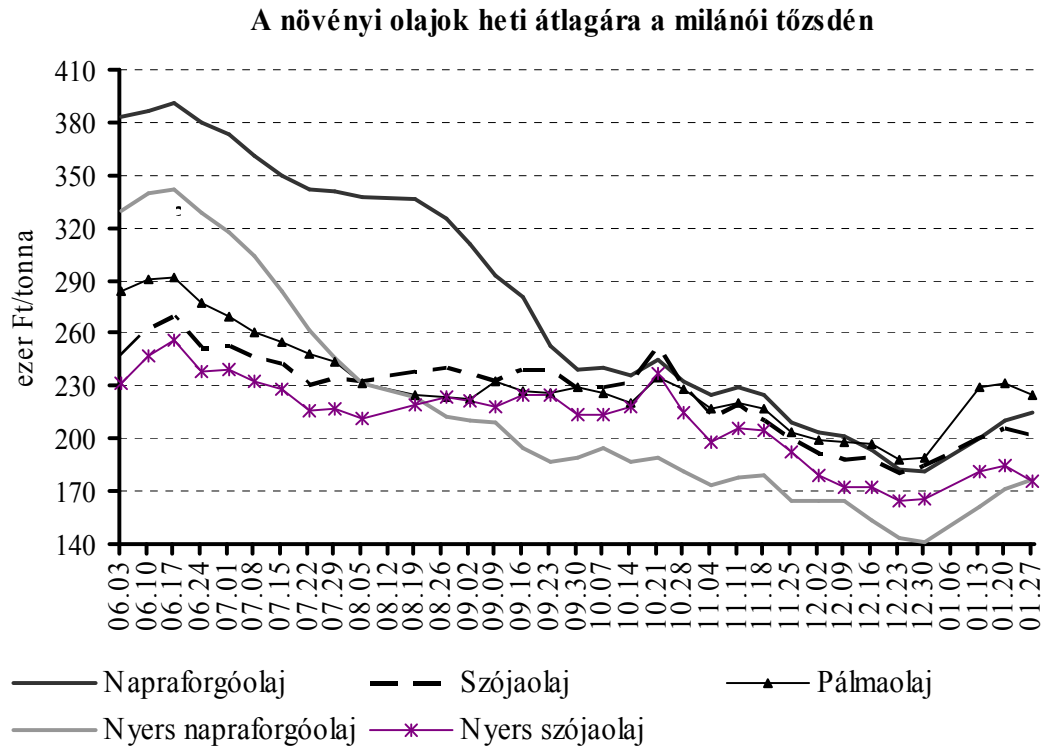
Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

4. ábra

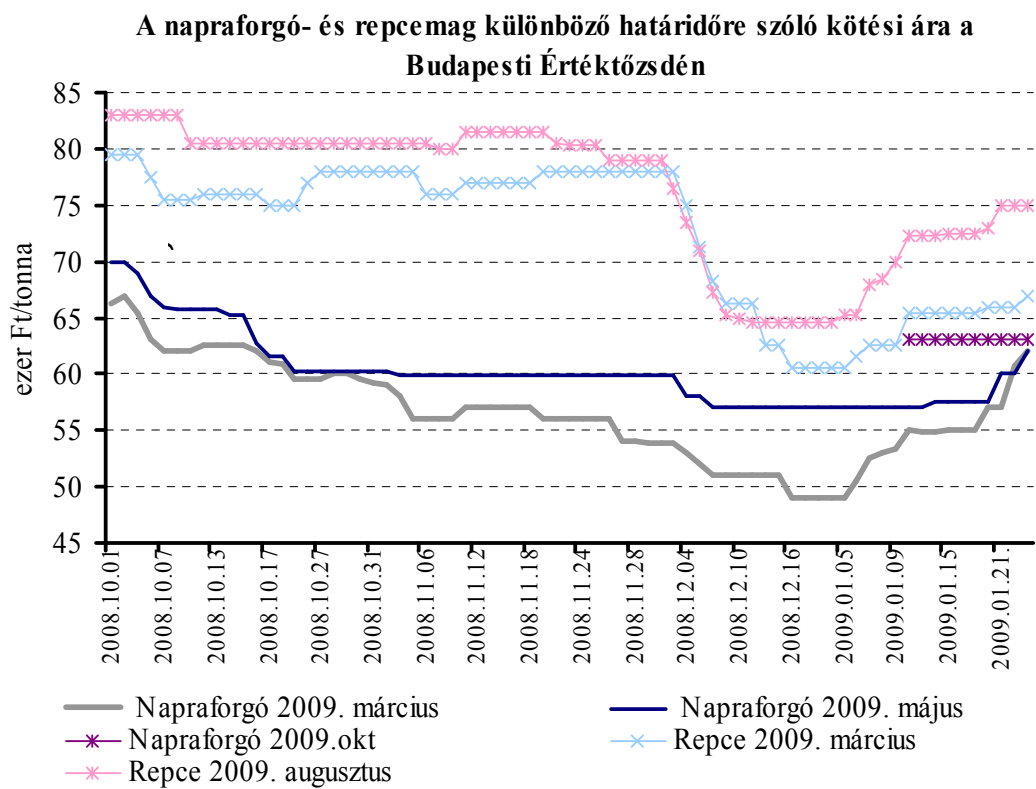
A repce különböző határidőre szóló kötési ára a párizsi tőzsdén

Forrás: MATIF Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: Borsa di Milano

Forrás: BÉT

1. táblázat

**A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT
TERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA**

<i>Megnevezés</i>		<i>2007. december</i>	<i>2008. november</i>	<i>2008. december</i>	<i>2008. december / 2007. december(%)</i>	<i>2008. december / 2008. november(%)</i>
<i>Ipari Napraforgómag</i>	tonna	54326	410507	159886	294	39
	Ft/t	98950	74944	71357	72	95
<i>Repcemag</i>	tonna	-	16642	20500	-	123
	Ft/t	-	96092	98842	-	103
<i>Nyers napraforgóolaj</i>	tonna	50	-	-	-	-
	Ft/t	309142	-	-	-	-
<i>Napraforgódara</i>	tonna	16075	18125	18762	117	104
	Ft/t	33583	25742	26071	78	101
<i>Nyers repceolaj</i>	tonna	-	-	4961	-	-
	Ft/t	-	-	223996	-	-
<i>Repcedara</i>	tonna	-	7041	9335	-	133
	Ft/t	-	28102	26709	-	95

Forrás: AKI

2. táblázat

A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

M. e.: Ft/t

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Francia- ország</i>	<i>Olasz- ország</i>	<i>Egyesült Államok</i>	<i>Magyar- ország</i>
<i>Termék</i>	<i>Időpont</i>	<i>Ártípus</i>				
		<i>Prompt nagyker. ár</i>	<i>Prompt nagyker. ár</i>	<i>Heti tőzsdei átlagár</i>	<i>Heti tőzsdei átlagár</i>	<i>Heti értékesítési ár</i>
<i>Napraforgóolaj</i>	2009.01.13	174 109	-	161 290	-	188 089
	2009.01.20	180 791	-	171 755	-	175 305
	2009.01.27	178 978	-	176 834	-	-
<i>Repcelaj</i>	2009.01.13	164 812	188 759	-	-	-
	2009.01.20	173 893	179 594	-	-	-
	2009.01.27	173 283	184 646	-	-	-
<i>Szójaolaj</i>	2009.01.13	170 447	174 673	181 012	162 782	-
	2009.01.20	173 893	175 318	184 583	165 670	-
	2009.01.27	167 601	178 396	175 413	154 729	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

* Fontosabb exportőr és importőr államok

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

M. e.: Ft/t

Ország		Hollandia	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
Termék	Időpont	Ártípus				
		Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesíté	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	09.01.13	70 433	61 276	-	-	58 104
	09.01.20	72 693	65 210	-	-	56 740
	09.01.27	76 699	71 728	-	57 755	-
Napraforgódara**	09.01.13	33 033	31 554	27 610	345 260	-
	09.01.20	35 719	34 394	33 068	39 197	-
	09.01.27	40 324	37 923	34 088	40 480	-
Repce­mag	09.01.13	83 110	80 857	75 337	74 658	-
	09.01.20	83 526	81 245	77 844	75 544	98 127
	09.01.27	83 801	81 670	78 599	73 858	-
Repcedara	09.01.13	45 077	45 499	43 527	37 329	25 354
	09.01.20	47 037	49 488	49 175	42 048	24 174
	09.01.27	50 849	52 837	50 564	43 321	-

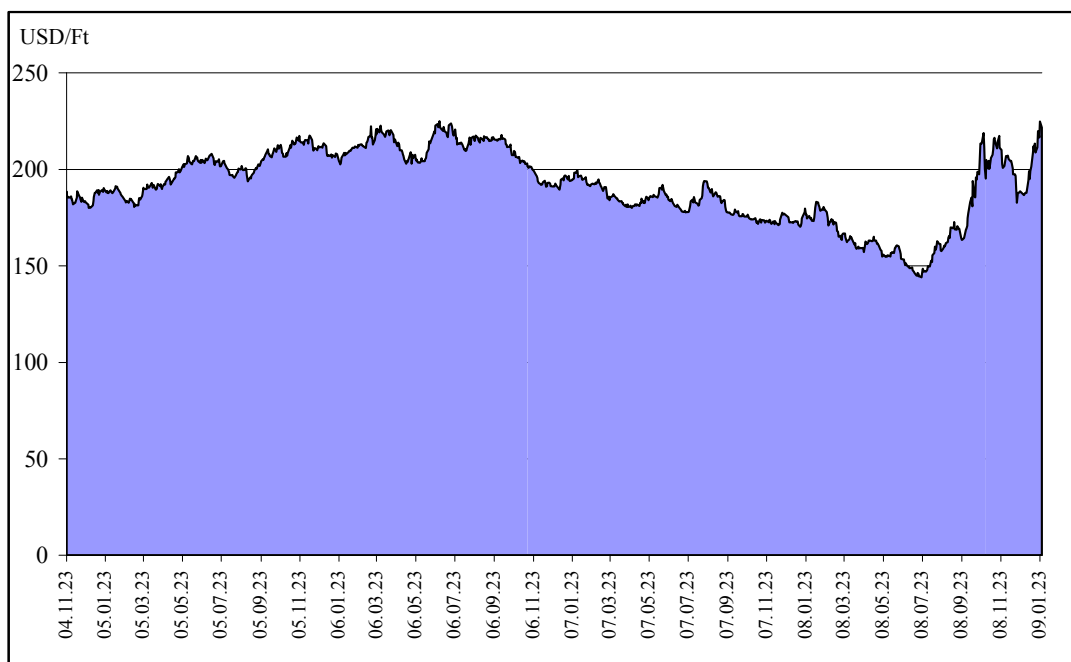
Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.

** Ausztria esetében fob ár

7. ábra

A FORINT ALAKULÁSA A DOLLÁRHOZ KÉPEST

A **Gabona és Ipari Növények** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-információs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

A Gabona és Ipari Növények kiadványon kívül kínáljuk még az

Élőállat és Hús
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség, Gyümölcs és Bor
kiadványokat is

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiaci ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönyvíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.aki.gov.hu
E-mail: akii@akii.hu